

پیش بینی درگیری تحصیلی براساس شفقت ورزی و ادراک از محیط مدرسه در بین دانش آموزان دختر مقطع متوسطه دوم شهرستان مریوان

فاطمه بیانفر^۱

۱- استادیار، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور تهران، تهران، ایران.

Email: f.bayanfar@yahoo.com

نگار سعدی^۲

۲- کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه، دانشگاه پیام نور سمنان، ایران.

Sadinegar1@gmail.com

چکیده

هدف این پژوهش پیش بینی درگیری تحصیلی براساس شفقت ورزی و ادراک از محیط مدرسه در بین دانش آموزان دختر مقطع متوسطه دوم شهرستان مریوان بود. روش تحقیق این پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی می باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دختر مقطع متوسطه دوم شهرستان مریوان بود که نمونه ای به حجم ۳۲۱ نفر با روش نمونه گیری خوشه ای مرحله انتخاب شد. ابزار گردآوری داده های پژوهش شامل پرسشنامه ادراک از محیط کلاس جنتری و همکاران (۲۰۰۲)، پرسشنامه خود شفقت ورزی (نف؛ ۲۰۰۳) و پرسشنامه درگیری تحصیلی زرنگ (۱۳۹۱) بود. داده های پژوهش با استفاده از روش ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیری تحلیل شد. نتایج حاصل از تحلیل داده ها نشان داد که بین خودشفقت ورزی و ادراک از محیط مدرسه با درگیری تحصیلی در دانش آموزان رابطه معناداری وجود دارد ($p < 0.05$). می توان چنین نتیجه گرفت که میزان درگیری تحصیلی دانش آموز به مدرسه تا حدود زیادی به خودشفقت ورزی و ادراک از محیط مدرسه همبسته می باشد.

کلید واژه ها: درگیری تحصیلی، شفقت ورزی، ادراک از محیط مدرسه

مقدمه

در دنیای امروز آموزش، یکی از مهم ترین ضروریات زندگی به شمار می رود. در این راستا دولت ها هر ساله مبالغ هنگفتی از درآمد ملی را به آموزش و پرورش اختصاص می دهند و علاوه براین، خانواده ها نیز برای اشتغال به تحصیل فرزندان خود هزینه های زیادی متحمل می شوند (تمنایی فر و گندمی، ۱۳۹۰؛ سیف، ۱۳۹۴). پیوند رفتار دانش آموزان و شرایط سازمانی سبب درگیری فرد می شود و یکی از عوامل کلیدی موثر بر موفقیت دانش آموزان؛ مفهوم درگیری تحصیلی است (Walker, Pearce, ۲۰۱۳).

درگیری تحصیلی^۱ عبارت است از مشارکت خودآغازگرانه و هدفمند در فعالیت تحصیلی، که نشان دهنده نوعی سرمایه گذاری روانشناختی پایدار و تسهیل کننده های یادگیری، همراه با حالت هیجانی مثبت، در میزان کوشش های فردی است (Skinner, Pitzer, ۲۰۱۲). پژوهش های متعددی حکایت از رابطه مثبت ابعاد درگیری از جمله تلاش (Dupeyrat & Marian, ۲۰۰۵) و راهبردهای عمیق و فراشناختی با دستاورد تحصیلی دارد (Green, Martin, Marsh, ۲۰۰۷). نتایج پژوهش Moreiva, et al (۲۰۱۸) نشان داد که دانش آموزانی که از پشتیبانی بالایی محیط حمایتی مدرسه برخوردار هستند از درگیری تحصیلی و ارتقاء ارزشهای آموزشی بیشتری متأثر بودند. به

^۱.Academic engagement